

Törökországi faipari tanulmányút

A Török Erdőmérnöki Kamara meghívásából Grédics Szilárd, az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete (EFDSZ) elnöke és Ivády László titkár részt vett egy török nemzetközi erdészeti konferencián, melyről Grédics Szilárd mint az EGERERDŐ Zrt. munkatársa, előadás formájában számolt be az érdeklődőknek, Egerben, a Bródy Sándor könyvtárban.

Az Antalya-i regionális igazgató tart téjékoztatót a nemzetközi delegáció számára

A közép-ázsiai országok – Azerbajdzsán, Kazahsztán, Kirgizisztán, Türkmenisztán, Grúzia –, valamint Magyarország, Moldávia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország mellett német erdészek is részt vettek a szakmai rendezvényen.

Törökország népességét tekintve Németországhoz hasonlít. Az aktív erdőmérnökök létszáma eléri a 20 ezer főt, erdőmérnökképzés 1835 óta, az Oszmán Birodalom összeomlása óta van, jelenleg 12 erdészeti fakultás van az országban.

Az ország közepén, a világ legrégebbi migrációs útvonala mellett (mely Európát és a Szentföldet köti össze) kielt a táj, de az ezen kívül eső, hegvidéki területek jelentős mértékben erdősültek. Az északi-északkeleti régióban tölgyesek, bükkösök és fekete fenyvesek találhatók, míg a déli-dél nyugati térségben jellemzően fenyvesek alkotják az erdőket.

Megtudhattuk, hogy Törökország erdeinek területe tízszerese a magyarországi erdőknek, viszont az erdőknek csupán 1%-a van magánkézben.

Az erdők államosítását követően azonban az egyes térségekben meghagyták az ősi jussokat. Tehát lehetséges faizás, a legeltetés. Antalyában 5 évig pásztorolják (kerítés védelmében tartják) az erdőt, de utána beengedik az állatokat az erdőterületre, mert a fenyőt nem szereti a birka, kecske, szarvas, így az erdőápolást, a gyomok távoltartását elvégzi a jószág.

Mire használják fel a törökök a fát mint a legfontosabb természeti erőforrást?

Törökországban a faalapú lapok (MDF, forgácslap, laminált padló, parketta stb.) gyártása világszínvonalú. A fatermékek 75 %-a a bútorgépiparban hasznosul, 12%-a az építőiparba, míg 13%-a a dekorációs iparba kerül (pl.: csomagolópapírok).

A fafeldolgozást egy szindikátus (OGM) végzi, amelyet 33 partner alkot. (Hivatalos török név: Orman Genel Müdürlüğü. Hivatalos definíciója szerint az Erdészeti Főigazgatóság a Földművelésügyi és Erdészeti Minisztérium-

hoz kapcsolódó közintézmény, külön költségvetéssel és jogi személyiséggel rendelkezik – a szerk.)

A foglalkoztatottak száma nagy, a fafeldolgozásban 500 ezer fő, a kapcsolt iparágakkal együtt mindösszesen 1 millió fő.

Világviszonylatban a fafeldolgozásban Kínának vezető szerepe van, de Törökország a második, megelőzve Oroszországot. Törökország adja a világ lamináltpadló-gyártásának 13%-át, a török vállalatok pedig 17% -át.

A kiemelkedő eredményt vizsgálva láthatjuk – az ágazat utolsó 20 évére visszatekintve –, hogy közel négyszeres eredményt ért el a termelési értékben. Exportban pedig 30-szoros növekedést produkált Törökország, ami a nemzetgazdasági produktumban is jelentős! A szektor összes termelőkapacitása 20 év alatt meghétszereződött!

Hogyan kell gondolni a fára az éghajlatváltozás elleni küzdelemben?

A globális szénmegkötés 60%-át az erdő és a talajlakók teszik ki. A talajlakóknak rendkívül nagy szerepe van a szénmegkötésben. Az óceánok pedig 40 %-os szénmegkötő képességgel rendelkeznek, ami leginkább a kékoszaktoknak köszönhető.

Közismert általános adat, hogy 1 m³ fa közel 0,9 tonna szénmegkötést jelent. De az már kevésbé ismert, hogy az ökológiai lábnyom piramiscúcsán az alufólia van, a piramis legalján pedig a fatermékek, jellemzően negatív mér-

Mintegy 500 ha-nyi leégett erdőtömb és egyúttal erdőfelújítási terület a kárfelszámolást követően

leggel, újrahasznosítás esetén is. Ha valamit sokáig használatban tartunk vagy újrahasznosítunk, akkor tartósan ott tartjuk az általa megkötött szénét is. A faalapú épületekben is hatalmas szénmegkötés valósul meg.

Fontos, hogy Magyarországon is megtanuljuk, hogy a megtermelt faanyagot milyen piacon lehet elhelyezni úgy, hogy az minél tovább meg tudja őrizni (tárolni tudja) a benne megkötött szénét.

Tanúsítványok

A fa legális útját a különböző tanúsítványok biztosítják. Ennek Törökországban is nagy jelentőséget tulajdonítanak. A PEFC, FSC, EUDR és más tanúsítványokat nagyon fontosnak tartják a török gazdaságban.

Terepi program

A kétnapos konferenciát egy terepi nap követte, ahol egy 500 hektáros, leégett, majd újraerdősített erdőtümböt kerestek fel a résztvevők. Az erdősitést helikopterrel végezték, magvetéssel, majd villanypásztorral és fonattal kerítették a területet.

Az erdősitési feladatok mellett a török erdőgazdálkodó erdővédelmi tevékenysége is bemutatásra került.

Az állami erdőgazdálkodásban jelentős szerepe van a tűz megelőzésnek, az erdőtüz elleni védekezésnek. Saját tűzoltó repülőgépekkel, tűzoltó helikopterekkel, szerkocsikkal, drónokkal, hegycsúcsokon, magaslatokon kihelyezett, nagy felbontású térfényképezőkkel és tűzoltó csapatokkal rendel-

keznek, amelyek a tűz megelőzésében, behatárolásában és megfékezésében fontos szerepet játszanak.

A figyelőszolgálatot egy központi diszpécser központból (Ankarából) irányítják, innen koordinálják tűz esetén az akciócsoportok földi és légi tevékenységét.

Forrás: **EGERERDŐ Zrt.**

Fotó: **Grédics Szilárd/EFDSZ/EGERERDŐ Zrt.**

Az erdészeti tűzoltó szerkocsi bemutatása működés közben

310 milliárd forint használható fel a magyar erdőkre 2027-ig

Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint kiemelten Somogy és Baranya vármegyében, valamint a Nyírségben lesznek erdőtelepítések, és elsősorban az őshonos fafajok, ezen belül is a tölgy kap prioritást. Lesznek azonban olyan területek is, ahová akácot ültetnek. A program keretében 310 milliárd forintot használnak fel 2027-ig.

A magyar kormány 80 százalékos hazai társfinanszírozás mellett uniós támogatással összesen 310 milliárd forintot szán új erdők telepítésére és a klímaváltozás okozta nehézségek csökkentésére egészen 2027-ig. Magyarországon több mint kétmillió hektárnyi erdő van, ami az ország területének 22 százalékát teszi ki. Vas és Zala vármegye, a Mecsek, valamint az Északi-középhegység a leginkább erdősült területek. A mostani kezdeményezéssel az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint megháromszorozzák a korábban erdőtelepítésekre szánt összeget.

Mocz András erdőkért felelős helyettes államtitkár az InfoRádióban elmondta: a több mint 300 milliárdos összeget nemcsak telepítésre fordítják, hanem a meglévő erdők fenntartására is jut majd forrás. Hozzátette: az agrártárca támogatni fogja azokat a vállalkozásokat, erdőben dolgozókat, akik elvégzik ezeket a munkákat. Az új erdők telepítésére összesen 64 milliárd forintot költenek majd, míg a meglévő és már telepített erdők esetében a Vidékfejlesztési Programból folyamatosan finanszírozzák az elvégzendő feladatokat, amelyekre további 80 milliárd forint áll rendelkezésre, így összesen 144 milliárd forintnyi támogatási összeg jut a gazdálkodóknak.

A helyettes államtitkár közölte: az ország teljes területén, de kiemelten *Somogy és Baranya vármegyében, valamint a*

Nyírségben lesznek erdőtelepítések a következő időszakban. Külön kihangsúlyozta, hogy csak az adott termőhelynek megfelelő fafajokat lehet telepíteni, és törekedni fognak arra, hogy minél több őshonos egyedeket ültessenek. A telepítési irányelveknél figyelembe veszik majd a klímaváltozás hatásait.

Mocz András emlékeztetett: a hazai erdőterületek 23 százaléka tölgy, amely a mostani programban is prioritást kap. Ezt az arányt szeretnék hosszabb távon is tartani. Kiemelte, hogy Európában és Magyarországon is egyre elterjedtebb az akác, amelyet ugyan sokan csak jövevényfajnak sorolnak be, ezzel együtt nagyon értékes. „Alapvetően kell elfogadnunk, hogy tölgy termőhelyen ne telepítsünk akácot, de azokon a helyeken, ahol már nem hozhatók fel őshonos tölgyek, ott lehet létjogosultsága az akácnak is” – magyarázta az Agrárminisztérium erdőkért felelős helyettes államtitkára.

Mocz András kiemelte, hogy az erdőtelepítők számára megkezdődött a társadalmi egyeztetés az erdőtelepítési és fásítási támogatásokról, illetve pályázati lehetőségekről. Az erdősitési felhívások várhatóan március 10-ig jelennek meg.

Tatár Tímea/Infostart/InfoRádió